

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6Pc/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719201885
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5719201885.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v právnej veci navrhovateľa: Q. W., S.. XX.XX.XXXX, N. M. N.E. Q. XX, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou: X. W., S.. XX.XX.XXXX, N. M. N.E. Q. XX proti otcovi ako osobe povinnej platiť výživné: Q. W., S.. XX.XX.XXXX, N. M. Q. XX, Martin, zastúpený splnomocneným zástupcom: Mgr. Q. Z.Š., nar. XX.XX.XXXX, N. M. M. - U. XXX, o návrhu na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Mení sa rozsudok Okresného súdu Martin zo dňa 17.01.2014, č. k. 21P/180/2013-44, v časti bežného výživného tak, že otec ako osoba povinná platiť výživné je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľa Q. W., S.. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným vo výške 125 € mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľa, počnúc dňom 20.05.2019.

Zameškané výživné za obdobie od 20.05.2019 do 31.10.2019 vo výške 242,42 € súd povoľuje otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20 €, splatných spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľa, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na súde dňa 20.05.2019, doplneným písomným podaním zo dňa 03.07.2019, sa navrhovateľ domáhal zvýšenia výživného na sumu 150 € mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred, počnúc podaním návrhu. Zameškané výživné za obdobie od podania návrhu do vyhlásenia rozsudku je otec povinný splácať v mesačných splátkach vo výške 50 € spolu s bežným výživným, pod hrozbou straty výhody splátok. Otec je povinný zaplatiť náklady a výdavky spojené s kurzom vodičského oprávnenia v sume 360 €. Uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Martin zo dňa 17.01.2014, č. k. 21P/180/2013-44, bol otec zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 80 € mesačne. Ešte počas obdobia jeho nepľnoletosti matka kontaktovala otca so žiadosťou o finančný príspevok na školské potreby, ošatenie, prípadne iné mimoriadne výdavky, čo otec odmietol. V čase pôvodného rozhodovania bol žiakom ZŠ. V roku 2016 nastúpil do 1. ročníka strednej odbornej školy obchodu a služieb v Martine. Nemá žiadny príjem. Matka si plní voči nemu vyživovaciu povinnosť dobrovoľne, a to predovšetkým zabezpečením stravy, ubytovania, ošatenia a ostatných výdavkov. Súčasťou štúdia je i stužková slávnosť a budúci rok ho čakajú maturitné skúšky, čo si vyžaduje mimoriadne finančné prostriedky. Tento rok absolvoval kurz vodičského oprávnenia skupiny B, na ktorý mu prispela matka. Otec odmietol prispieť s odôvodnením nedostatku financií.

2. Súd konal a rozhodol aj v neprítomnosti navrhovateľa a otca, ktorí nepožiadali o odročenie pojednávania.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/180/2013 zistiť nasledovný skutkový stav:

4. Splnomocnená zástupkyňa plnoletého dieťaťa na pojednávaní uviedla, že bývajú v jednoizbovom byte, ktorý je v jej vlastníctve. Syn je zdravý. Okrem bežných výdavkov iné nemá. Starší syn Pavol je sebestačný. Otec na výživu syna pravidelne prispieva sumou 80 € mesačne. Nad rámec výživného neprispieva. Dlhšiu dobu sa už nestretávajú. Otec dlhé roky pracuje ako pilčík. Má určitý životný štandard, na ktorý si vždy potrpel. Vlastní niekoľko motorových vozidiel, poľnohospodárske stroje, aj veľkú chatu v Blatnici, kde sa veľmi nezdržiava.

5. Splnomocnený zástupca otca na pojednávaní uviedol, že otcovi bolo nepríjemné prísť na pojednávanie, keďže nemá dobrý vzťah s navrhovateľom a jeho matkou. Otec v súčasnej dobe býva v rodinnom dome spolu s priateľkou a ich mal. dcérou. Jedná sa o starší rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve jeho priateľky. Ich spoločná dcéra má 3 roky. Jeho priateľka robí v Turčianskom dvore. Jej príjem je okolo 200 € mesačne. Dcéra navštevuje MŠ. Finančne im pomáhajú rodičia priateľky. Povinnosť pracovať bola zrušená. Zákon nikomu neukladá, aby musel pracovať. Otec pracuje málo. Nemá najlepší zdravotný stav, keďže pracoval v lese, čo sa na ňom podpísalo. Doposiaľ hradil výživné pravidelne, aj na neho si požičiaval. Zvýšenie výživného by bolo pre neho likvidačné. Štát má garantovať bezplatné vzdelanie. Matka má príjem vysoko nad hranicou hmotnej núdze. Otec chcel podať aj návrh na zníženie výživného, ale potom to prehodnotil, že bude hradiť doposiaľ určené výživné, pokiaľ bude syn študovať. Otec je nešťastný z toho, aký má vzťah so synom. Možno, ak by si našli spoločnú cestu, otec by prispel aj iným ako finančným plnením. So starším synom má dobrý vzťah. Otec chatku nadobudol ešte v roku 2015, keď bola jeho finančná situácia iná. Chatku si postavil svojpomocne. Vôbec sa nejedná o veľkú chatu, ale o malú záhradnú chatku. Na ornej pôde pestuje plodiny, ktoré mu slúžia na živobytie, s čím mu pomáha aj jeho starší syn.

6. Z predloženej fotodokumentácie vyplýva, že otec vlastní záhradnú chatu postavenú na kamenných pilieroch, s podkrovím.

7. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp.zn. 21P/180/2013 mal súd preukázané, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom zo dňa 17.01.2014, č. k. 21P/180/2013-44, právoplatným dňa 20.02.2014, ktorým súd schválil dohodu rodičov a otca zaviazal prispievať na výživu v tom čase maloletého navrhovateľa sumou 80 € mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. V čase posledného rozhodovania bol navrhovateľ žiakom 7. ročníka ZŠ. Býval v jednoizbovom byte spolu s matkou, ktorá bola nezamestnaná. Poberala dávku v hmotnej núdzi a rodičovský príspevok v celkovej výške 225 €. Otec býval u svojich rodičov v rodinnom dome, ktorým prispieval na nájomné 200 € mesačne. Jeho priemerný čistý mesačný príjem bol podľa jeho vyjadrenia 400 €. K tomu si ešte privyrábal. Otec býval so starším plnoletým synom Pavlom, ktorý navštevoval posledný rok strednej školy. Otec je vyučený ako opravár a traktorista. Má strednú školu poľnohospodársku, odbor opravár - traktorista.

8. Z listinných dôkazov predložených navrhovateľom vyplýva, že matka uhrádza mesačné zálohy za jednoizbový byt vo výške 51,10 €. Jej priemerný čistý mesačný príjem je vo výške 550 €. Za elektrinu uhrádza sumu 42 € mesačne. Navrhovateľ uhradil za kurz vodičského oprávnenia sumu 704 €.

9. Z potvrdenia o návšteve školy mal súd preukázané, že navrhovateľ je v školskom roku 2019/2020 žiakom 4. triedy Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Martine, dennou formou.

10. Lustráciou v sociálnej poisťovni súd zistil, že otec je zamestnancom spoločnosti RAINFALL, s.r.o. od 06.12.2016 s priemerným vymeriavacím základom vo výške 30 €. Zamestnaný je aj na dohodu o vykonaní práce s pravidelným príjmom od 17.07.2019.

11. Z potvrdenia zamestnávateľa otca RAINFALL, s.r.o. vyplýva, že za obdobie júl 2018 až jún 2019 bola otcovi vyplatená čistá mzda v celkovej výške 323,77 € a zo strany zamestnávateľa Agrifarmy, s.r.o. za obdobie november 2018, december 2018 a február 2019 čistá mzda v celkovej výške 179,98 €.

12. Z výpisu z LV č. XXXX vytvoreného cez katasterportal.sk dňa 16.10.2019, vedeného Okresným úradom Martin, katastrálny odbor, pre katastrálne územie M., J. M., okres Martin mal súd preukázané, že otec je výlučným vlastníkom pozemkov Parcely registra C-KN evidované na katastrálnej mape, parcelné číslo 915/7- orná pôda o výmere 1899 m², parcelné číslo 915/8 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 30 m² a stavby súpisného čísla 504 postavené na parcele č. 915/8 - záhradná chatka, ktoré nadobudol kúpnu zmluvou, ktorej vklad bol povolený dňa 23.02.2015. Oznámením zo dňa 23.01.2017 bolo stavbe zapísané súpisné číslo.

13. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) Rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie výživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 35 CMP Súd je povinný zistiť skutočný stav vecí.

Podľa § 36 CMP Súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od posledného rozhodovania nastala zmena pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného. Naposledy bolo o výživnom rozhodované v januári 2014. V tom čase bol navrhovateľ maloletý. Bol zverený do osobnej starostlivosti matky, s ktorou býva doposiaľ v jednoizbovom byte. Navštevoval 7. ročník základnej školy. V čase posledného rozhodovania bola matka navrhovateľa nezamestnaná. Poberala dávku v hmotnej núdzi a prídavky na dieťa v celkovej výške 225 €. Otec býval u svojich rodičov v rodinnom dome, ktorým prispieval na domácnosť sumou 200 €. Mal príjem vo výške 400 €. Príjem mal aj z občasných brigád. Uplynula doba viac ako 5 rokov, čo už samo o sebe s prihliadnutím na vývoj životných nákladov odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výživnom. Navrhovateľ dosiahol plnoletosť. Rozhodujúcou skutočnosťou pre plnenie výživovacej povinnosti aj voči plnoletému dieťaťu je nadobudnutie schopnosti dieťaťa získať pravidelný príjem a z vlastných zdrojov si zaobstaráť a uspokojovať svoje životné potreby. Navrhovateľ sa aj po dosiahnutí plnoletosti naďalej pripravuje na svoje budúce povolenie. Študuje posledný ročník strednej

školy. Týmto je výrazne obmedzená jeho schopnosť zabezpečiť si z vlastných zdrojov svoje potreby. Je aj naďalej odkázaný na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany oboch rodičov. V súčasnej dobe má matka priemerný príjem 550 € mesačne. Náklady na bývanie sú 94 € mesačne (zálohový predpis + elektrina). Zabezpečuje bytové potreby navrhovateľa a uhrádza všetky ostatné náklady (strava, škola, hygiena a pod.). Otec nemá takmer žiadny riadne priznaný príjem. Býva v rodinnom dome s priateľkou a ich 3 ročnou mal. dcérou, ktorá navštevuje materskú školu. Rodinný dom je vo vlastníctve priateľky, ktorá má príjem okolo 200 € mesačne. Finančne im pomáhajú rodičia priateľky. Otec má údajne zhoršený zdravotný stav, ktorú skutočnosť však súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Na druhej strane mu zdravotný stav nebráni obhospodarovať ornú pôdu ani svojpomocne postaviť chatu, čo si vyžaduje zvýšenú fyzickú aktivitu. Je pravdou, že nikoho nemožno nútiť pracovať, ale nikto nemôže očakávať, že niekto iný (v tomto prípade matka, resp. štát) bude za neho plniť jeho zákonom uloženú vyživovaciu povinnosť. Pri hodnotení zmeny pomerov súd vychádzal z potencionálneho príjmu otca nad hranicou minimálnej mzdy (v roku 2019 čistá minimálna mzda cca 430 €, v roku 2020 čistá minimálna mzda cca 476 €), ktorý by mohol dosahovať. Neboli zistené žiadne objektívne okolnosti (napr. zdravotný stav), ktoré by mu bránili zamestnať sa a dosahovať minimálne takýto príjem. Každý rodič je povinný v prvom rade plniť si svoju vyživovaciu povinnosť k deťom a až v druhom rade uhrádzať svoje sekundárne potreby. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Ak je otec schopný zabezpečiť si úhradu svojich nevyhnutných potrieb, je od neho oprávnené očakávať, že je v jeho schopnostiach a možnostiach zabezpečiť aj plnenie vyživovacej povinnosti. Otec je navyše aj výlučným vlastníkom ornej pôdy a záhradnej chatky. Aj pri svojpomocnej výstavbe si stavba záhradnej chatky vyžaduje určité zvýšené náklady na materiál. Pozemky otec nadobudol rok po poslednom rozhodovaní o výživnom a aj napriek zlepšeniu pomerov nad rámec výživného synovi neprispel. Ak je v takej zlej finančnej situácii ako uvádza, nič mu nebráni, aby za účelom plnenia si zákonnej vyživovacej povinnosti pristúpil, pri aktuálnej situácii na realitnom trhu, k predaju čo i len časti nadobudnutého pozemku. Vlastníctvo vozidiel a strojov súd nemal preukázané. Jeho životný štandard je však neporovnateľne vyšší ako na strane navrhovateľa, ktorý býva s matkou v jednoizbovom byte. Po zohľadnení potencionálneho príjmu otca, ktorý by mohol dosahovať, ak by vynaložil očakávanú snahu na osobu v produktívnom veku, jeho pomery a skutočnosť, že všetky potreby navrhovateľa uhrádza prevažnú časť jeho života matka, je dôvodné zaviazat' otca ako osobu povinnú platiť výživné na plnenie zvýšenej vyživovacej povinnosti v sume 125 € mesačne, čo predstavuje priemerný ročný nárast oproti poslednému rozhodnutiu vo výške 9 €. Takto zvýšené výživné odzrkadľuje odôvodnené potreby navrhovateľa ako aj neustály rast životných nákladov. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Na navrhovateľom požadované zvýšenie výživného neboli splnené zákonné podmienky. Zvýšenie výživného nie je bezhraničné, ale má zohľadňovať pomery na strane dieťaťa a zároveň aj povinného rodiča. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Matke sa podstatným spôsobom zvýšil príjem. Poberá aj prídavky na navrhovateľa. Navrhovateľ sa musí taktiež správať hospodárne a primerane svojim pomerom. Ak získanie vodičského oprávnenia nie je nevyhnutné, nemožno to považovať za odôvodnenú potrebu. Na záver súd uvádza, že tvrdenia otca o snahe zlepšiť vzťah so synom súd považuje za účelové. Otec mal možnosť dostať sa na pojednávanie a prejaviť záujem o stretnutie so synom. Práve naopak, ich vzájomný vzťah bol dôvodom neúčasti otca na pojednávaní. Plnenie vyživovacej povinnosti nemožno podmieňovať pozitívnym vzťahom medzi rodičom a dieťaťom.

15. Keďže súd zvýšil výživné odo dňa podania návrhu, potom zameškané výživné vzniklo za obdobie od 20.05.2019 do 31.10.2019 v celkovej výške 242,42 € ako rozdiel súdom zvýšeného výživného a doposiaľ určeného výživného. S prihliadnutím na výšku zameškaného výživného a pomery na strane otca, súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20 €, splatných spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľa, pod hrozbou straty výhody splátok, a to počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

16. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko ich náhradu v tomto konaní nemožno požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia